

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-49/18-9

K. H.
M.,
V. G.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske zaprimio je prijedlog za pokretanje postupka ocjene zakonitosti „Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice za razdoblje 2018-2023“, („Službeni glasnik Grada Velike Gorice“, broj 4/18, dalje: Plan) koji je donijelo Gradsko vijeće Grada Velike Gorice na svojoj 7. sjednici održanoj dana 15. svibnja 2018., pod točkom 11. dnevnog reda, obzirom da u postupku izrade tog općeg akta nije izrađena strateška procjena utjecaja na okoliš, a njime se predviđa odlaganje opasnog otpada na postojećem odlagalištu neopasnog otpada M. D.

U Vašoj inicijativi tražite ukidanje ovog planskog dokumenta te se pozivate na ovisnu presudu, poslovni broj: Usoz-135/15-5 od 22. ožujka 2015, kojom je prethodni Plan gospodarenja otpadom Grada V. G. („Službeni glasnik Grada Velike Gorice“, broj 5/14), bio ukinut iz razloga što mu nije prethodila procjena utjecaja na okoliš.

U inicijativi navodite da planski dokument nije donesen u skladu s važećom zakonskom regulativom Republike Hrvatske, jer u proceduri nije poštovana odredba članka 63. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 78/15 i 12/18, dalje ZoZO), obzirom da, u proceduri donošenja Plana, nije provedena izrada strateške procjene utjecaja na okoliš ovog grada, koji ima status velikog grada prema članku 19.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, dalje: ZoLPRS) i zato što su zahvati u prostoru, koji su predviđeni Planom samom površinom obuhvata i sadržajem koji predviđa objekte za obradu i kazete za trajno odlaganje npr. opasnih vrsta otpada (azbest), takvog karaktera da će imati značajan utjecaj na okoliš.

Ističete da su mještani M., zabrinuti za svoje zdravlje, a i zdravlje stanovnika okolnih naselja-V. i M. B., B., O., V., S. č., K., P. G. pa ovim putem traže donošenje presude kojom se ukida nezakonito usvojeni opći akt.

U dopuni prijedloga ukazujete na neusklađenost objavljenih podataka i podataka iz zapisnika o sjednici na kojoj je ovaj opći akt usvojen.

Sud je vaš inicijalni podnesak uzeo u razmatranje na temelju članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 29/17.; u daljnjem tekstu: ZUS) i dostavio ga na očitovanje donositelju akta.

Temeljem članka 50. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Velike Gorice („Službeni glasnik Grada Velike Gorice“, broj 07/13, 8/17 i 2/18) Odbor za statutarno-pravna pitanja dostavio je očitovanje na prijedlog za ocjenu zakonitosti Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice u kojem je navedena kronologija postupaka koja je prethodila donošenju Plana.

Iz očitovanja slijedi da je dana 13. veljače 2017. godine Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša, uputio dopis (KLASA:351-03/17-03/07, URBROJ:238/1-18-02/6-17-1) svim gradovima i općinama Z. županije, kojim ih obavještava o načinu utvrđivanja potreba za provedbu postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš strategija, plana i programa na okoliš. Dopisom se skreće pažnja na članak 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 14/13) kojim je propisano da Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave mora biti u skladu sa Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te da je za Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 2017.-2022. godine proveden postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, a člankom 69. Zakona o zaštiti okoliša (ZoZO) propisano da se u svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene neće provoditi strateška procjena za strategiju, plan ili program na nižoj razini.

Potom da je dana 20. veljače 2017. godine Grad V. G., UO za urbanizam i zaštitu okoliša dopisom (KLASA:351-03/2017-01/2, URBROJ:238-3 1-06/320-2017-2) zatražio od Z. županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša mišljenje da li je potrebno provoditi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš te je 07. ožujka 2017. godine Z. županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša dopisom (KLASA:351 03/17-03/10, URBROJ:238/1-18-02/4-17-2) odgovorila da je potrebno provesti postupak ocjene o potrebi strateške procjene.

U tu svrhu je 15. siječnja 2018. godine donesena Odluka o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017.-2022. (KLASA:35 1-02/2018-05/01, URBROJ:238-31- 13/02130-2018-1, Službeni Glasnik 1/18).

Na temelju te Odluke su zatražena i ishoda sva potrebna stručna mišljenja koja su dostavljena radi ishoda završnog mišljenja o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017. - 2022. godine.

Dana 20. ožujka 2018. godine Z. županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša dopisom (KLASA:351-03/17- 03/10, URBROJ:238/1-18-02/4-18-6) je dala završno mišljenje u kojem se utvrđuje da je Grad V. G., postupak za utvrđivanje potreba za provedbe strateške procjene utjecaja Plana gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017. - 2022. na okoliš proveo u skladu sa ZoZO-om i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 3/17), nakon čega je (30. ožujka 2018.) donesena Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017.-2022. godine (KLASA:351- 02/201705/2, URBROJ 238-31-13/06320-2018-40).

U cilju utvrđivanja vjerojatno značajnih negativnih utjecaja na okoliš, Upravni odjel za urbanizam i zaštitu okoliša, Ured za zaštitu okoliša, zatražio je i dobio sljedeća mišljenja tijela i osoba određenih posebnim propisima:

1. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode, HR-Z., R. c. 80, dopisom KLASA 612-07/18-58/03, URBROJ 517-07-2-2-18-4 od 24. 1. 2018. zaprimljenim 29. 1. 2018. kojim nadležno tijelo, nakon uvida u dokumentaciju daje mišljenje da je Plan gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017.-2022. prihvatljiv za ekološku mrežu i da za njega ne treba provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš vezano uz područje zaštite i očuvanja prirode (bioraznolikost, zaštićena područja). Također

napominje da je Plan gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017.-2022. potrebno dopuniti podacima o zaštiti prirode i područjima ekološke mreže, što je i učinjeno.

2. JP H. v., HR-Z., U. g. V. 220, dopisom KLASA 351- 03/18-01/0000043, URBROJ 374-25-3-18-6 od 2. ožujka 2018., dalo je mišljenje da nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, s obzirom da se odlagalište neopasnog otpada M. D. ne nalazi u vodozaštitnom području, niti u drugim zaštićenim područjima koja su definirana člankom 48. Zakona o vodama, da je tijekom 2000. godine proveden postupak procjene utjecaja na okoliš zahvata sanacije i proširenja odlagališta otpada i od nadležnog ministarstva dobiveno Rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš te da su 2009. i 2017. godine provedeni postupci ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjena i dopuna zahvata izgradnje odlagališta neopasnog otpada, na osnovu kojih su dobivena rješenja o nepotrebnosti provođenja novog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš. Odlagalište neopasnog otpada M. D. posjeduje okolišnu dozvolu; predviđena reciklažna dvorišta također nisu u zonama sanitarne zaštite vodocrpilišta niti u zaštićenim područjima; za UPOV V. G. (Međunarodnu uniju za zaštitu novih sorti biljaka) provedena je procjena utjecaja zahvata na okoliš temeljem koje je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izdalo Rješenje da je namjeravani zahvat rekonstrukcije i dogradnje Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda V. G. s pripadajućim sustavom odvodnje prihvatljiv za okoliš (2015.), a 2016. godine proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš zahvata radi izmjene rješenja zbrinjavanja otpadnog mulja te je dobiveno rješenje o nepotrebnosti provođenja novog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš; za sustav javne odvodnje s uređajem za pročišćavanje aglomeracije V. G. Hrvatske vode su izdale vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda.

3. Z. županija, Upravni odjel za promet i komunalnu infrastrukturu, dopisom KLASA 300-02/18-01/03, URBROJ 238/1-11- 02/3-10 od 14. veljače 2018. je dala mišljenje da nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, s obzirom da se donošenjem Plana ispunjavaju zakonske obveze u pogledu gospodarenja otpadom, a ciljevi koji se planiraju ostvariti doprinose dodatnom unaprjeđenju sustava gospodarenja otpadom Grada V. G. dodatnim smanjenjem ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada te povećanjem količine odvojeno sakupljenog komunalnog otpada.

4. Z. županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša, dopisom KLASA 351- 03/17-03/10, URBROJ 238/1-18-02/4-18-4 od 1. veljače 2018. godine daje mišljenje da nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, s obzirom da na temelju uvida u dostavljenu dokumentaciju i na temelju kriterija za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš iz Priloga III. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 3/2017.) isto tijelo zaključuje da se s obzirom na navedene razloge donošenja Plana, može isključiti značajan negativan utjecaj na okoliš.

5. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, dopisom KLASA 351-03/18- 04/111, URBROJ 517-06-2-1-2-18-2 od 2. veljače 2018. daje očitovanje da isto tijelo ne sudjeluje u postupcima ocjene odnosno strateške procjene na lokalnoj razini.

6. Ministarstvo zdravstva, Uprava za sanitarnu inspekciju, HR-Z., K. 200a dopisom KLASA 351-03/18-01/13, URBROJ 517-06-2-1-2-18-2 od 2. veljače 2018. je mišljenja da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš Plana, budući da je provedena strateška procjena utjecaja na okoliš plana višeg reda, a Planom se ne planiraju nove aktivnosti u odnosu na plan višeg reda.

7. V... Č. d.o.o., HR-V. G., U. k. Lj. P. 45 dopisom URBROJ 1120/2018 od 5. ožujka 2018. je dalo mišljenje da nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš jer je Plan izrađen u skladu sa zakonskim obvezama iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine.

8. V... V. d.o.o., HR-V. G., U. k. Lj. P. 45 dopisom URBROJ V-1576-18 od 20 veljače 2018. je dala mišljenje da nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš Plana

Iz očitovanja proizlazi da je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš proveden sukladno zakonu pa je donositelj, nakon ishoda prethodne suglasnosti Z. županije, Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša (KLASA:351-02/18-07/09, URBROJ:238/1-18-02/4-18-5) iz koje proizlazi da su ispunjeni svi preduvjeti za donošenje Plana gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice za razdoblje 2018. do 2023., dana 15. svibnja 2018. na svojoj 7. sjednici donio Plan gospodarenja otpadom Grada Velike Gorice za razdoblje 2018. do 2023. godine („Službeni glasnik Grada Velike Gorice“, broj 4/18). Plan je stupio na snagu 24. svibnja 2018. godine i od tada je na snazi.

U očitovanju se navodi i to da se odredbe Plana, koji se odnosi na vrijeme do 2023., a ne do 2022., kako je prvotno navedeno u Odluci o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Grada V. G. za razdoblje 2017.-2022, odnose na plansko razdoblje i razdoblje financiranja planskih aktivnosti, dok je sadržajno tekst nacrt dokumenta u svim ostalim elementima, uključujući i financijske pokazatelje, ostao isti.

Prema odredbi članka 63. ZoZO-a strateška procjena utjecaja na okoliš obvezno se provodi za:

– strategije, planove i programe, njihove izmjene i dopune, uključujući i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije, a koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) te na lokalnoj razini, iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš;

Kad se radi, kao u konkretnom slučaju, o površinski malom zahvatu na lokalnom području, tada se sukladno članku 64. stavku 1. ZoZO-a, obvezno provodi postupak u kojem se odlučuje o potrebi provedbe strateške procjene (u daljnjem tekstu: postupak ocjene). Postupak ocjene provodi se na način uređen ovim Zakonom i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategija, plana i programa na okoliš. Postupak ocjene provodi se za sve strategije, planove i programe koji daju okvir za zahvate koji podliježu procjeni utjecaja na okoliš odnosno ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Prema članku 78. ZoZO-a zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš utvrđuju se Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17) u čijem Prilogu II. se popisuju zahvati za koje je neophodno provesti postupak ocjene potrebe za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš. Tako je pod točkom 10.8. Priloga II navedeno da se postupak ocjene mora provesti za sve planirane zahvate iz područja gospodarenja otpadom za koje je potrebno ishoditi okolišnu dozvolu prema posebnom propisu, koja se sukladno članku 95. ZoZO-a, izdaje s ciljem cjelovite zaštite okoliša putem integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja, osiguravajući visoku razinu zaštite okoliša i uvjete za sprječavanje značajnog onečišćenja okoliša zbog industrijskih aktivnosti pa, prije puštanja u rad

postrojenja, uključujući probni rad, za rad postojećih postrojenja te prije značajne promjene u radu postrojenja namijenjenog obavljanju djelatnosti kojom se mogu prouzročiti industrijske emisije, operater je dužan ishoditi okolišnu dozvolu u skladu s ovim Zakonom.

Prema odredbi članka 69. ZoZO-a neće se provoditi strateška procjena za strategiju, plan ili program na nižoj razini, za čije polazne osnove je strateška procjena provedena strateškom procjenom strategije, plana ili programa na višoj razini i za koji je ovim Zakonom odnosno posebnim zakonom utvrđena obveza usklađenosti niže razine s višom razinom, a iz podataka u spisu proizlazi da je strateška procjena utjecaja na okoliš provedena za Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 2017.-2022, s kojim ovaj Plan mora biti usklađen.

Prema tome, donositelj Plana, u kojem se nalazi i plan uređenja odlagališta M. D., za koje je izdana i lokacijska dozvola za kazete za skladištenje azbesta, je proveo postupak ocjene potrebe za izradom strateške procjene utjecaja na okoliš po ocjeni Suda u skladu s mjerodavnim propisima, a sukladno članku 95. ZoZO-a puštanju u rad odlagališta trebala bi prethoditi Okolišna dozvola.

Stoga je nakon analize dokumentacije zaprimljene uz očitovanje donositelja akta i sadržaja Plana, Sud ocijenio da je donositelj akta postupio sukladno odredbi članka 64. ZoZO-a pa donošenje plana ne sadrži povredu na koju se u vašoj inicijativi ukazuje.

Iz okolnosti da je važenje Plana produženo sa zaključne 2022. na 2023. godinu, a s obzirom da se produženje odnosi samo na dužinu planskog razdoblja i razdoblja financiranja planskih aktivnosti, čime se ne mijenja sadržaj Planom predviđenih mjera, za koje je proveden postupak ocjene, proizlazi da ovo produženje važnosti Plana nije razlog za pokretanje predloženog postupka.

Slijedom iznesenog, Sud je, na sjednici održanoj 28. listopada 2020. utvrdio da nisu ispunjene pretpostavke za pokretanje postupka ocjene zakonitosti osporavanog općeg akta.

U Zagrebu 28. listopada 2020.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.